

Consultatiereactie NDP Nieuwsmedia Wetsvoorstel 'Zelfstandigenwet'

NDP Nieuwsmedia, de brancheorganisatie voor nieuwsbedrijven, heeft met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel 'Zelfstandigenwet' en maakt graag gebruik van de mogelijkheid om op de consultatie te reageren. Tot een nadere toelichting is NDP Nieuwsmedia vanzelfsprekend bereid.

NDP Nieuwsmedia waardeert de inspanningen van de initiatiefnemers om te komen tot duidelijke wetgeving voor opdrachtgevers- en nemers over de kwalificatie van de arbeidsrelatie. Nieuwsbedrijven hechten er grote waarde aan om in hun rollen als werkgever en opdrachtgever aan de geldende wet- en regelgeving te blijven voldoen.

Het voorgestelde toetsingskader in de Zelfstandigenwet legt, in vergelijking met de Vbar, meer nadruk op ondernemerschap en de wil van partijen. Ook wordt inbedding als element in de weging losgelaten. Naar de overtuiging van NDP Nieuwsmedia sluit dit beter aan bij de werkpraktijk en positie van freelance journalisten.

In deze consultatiereactie vraagt NDP Nieuwsmedia aandacht voor de volgende elementen van het wetsvoorstel:

1. Opmerkingen over het voorgestelde toetsingskader
2. Positief over de verduidelijking voor resultaatgenieters
3. Verhouding tot wetsvoorstel Vbar

1. Opmerkingen over het voorgestelde toetsingskader

De kern van het wetsvoorstel is de introductie van een duidelijk wettelijk toetsingskader voor de beoordeling van de vraag wanneer sprake is van werken als zelfstandige. Met de invoering van een zelfstandigentoets, werkrelatietoets en de mogelijkheid voor een sectoraal rechtsvermoeden creëren de initiatiefnemers duidelijkheid over de criteria waaraan moet worden getoetst. NDP Nieuwsmedia erkent dat dit toetsingskader meer houvast biedt dan de huidige situatie.

NDP Nieuwsmedia is bovendien positief over de keuze om de bedoeling van de partijen wél mee te nemen bij de kwalificatie van de arbeidsrelatie. Ook onder nieuwe zzp-wetgeving moet het voor freelance journalisten, die bewust kiezen voor zelfstandig ondernemerschap, mogelijk blijven om als zzp'er te werken. Deze freelancers bezitten immers de benodigde expertise en werken zelfstandig aan een opdracht. Deze specialistische kennis van buitenaf is noodzakelijk voor het maken van nieuws.

In het kader van de zelfstandigentoets merkt NDP Nieuwsmedia op dat een proportionele bijdrage aan een pensioenvoorziening een verplicht onderdeel is om als zelfstandige te kunnen

werken. In de Memorie van Toelichting wordt terecht gesteld dat er formeel geen pensioenplicht bestaat voor werknemers. Zowel werknemers als zelfstandigen ontvangen immers de AOW als basispensioen. Een verplichting voor zelfstandigen om in aanvullend pensioen te voorzien, gaat daarmee verder dan wat formeel voor werknemers geldt.

NDP Nieuwsmedia vraagt zich dan ook af hoe een dergelijke verplichting zich verhoudt tot het streven naar een gelijk speelveld tussen werknemers en zelfstandigen. Bovendien wijst NDP Nieuwsmedia erop dat in bepaalde sectoren al een verplichte pensioenregeling voor zzp'ers geldt. NDP Nieuwsmedia is van mening dat het belangrijk is dat die keuzevrijheid voor sectoren behouden blijft.

In het kader van de werkrelatietoets stelt NDP Nieuwsmedia voor om, net zoals in België, het criterium 'vrije vervanging' mee te nemen in gevallen waarin dit past bij de aard van het werk. In het Belgische toetsingskader wordt een aannemingsovereenkomst eerder aangenomen wanneer de persoon de mogelijkheid heeft zich te laten vervangen. Binnen de nieuwssector wordt ook gewerkt met zelfstandigen die zich regelmatig laten vervangen, zoals krantenbezorgers die werken op basis van overeenkomst van opdracht. Voor deze groep werkenden is vrije vervanging een relevante indicatie van autonomie in de uitvoering van het werk. NDP Nieuwsmedia stelt daarom voor om vrije vervanging, waar passend, te laten meewegen binnen het element 'vrijheid van organisatie van werktijd' of 'vrijheid van organisatie van het werk'. In de Vbar wordt momenteel voorgesteld dat de vervangingsmogelijkheid alleen een indicatie is als deze commercieel benut wordt. Die beperking acht NDP Nieuwsmedia onterecht, omdat vrije vervanging op zichzelf al aangeeft dat de werkende zelf bepaalt wanneer en hoe hij of zij werkt, wat een kenmerk is van zelfstandigheid. Daarom zou vrije vervanging ook moeten meewegen wanneer de vervangingsmogelijkheid niet commercieel wordt benut.

2. Positief over de verduidelijking voor resultaatgenieters

NDP Nieuwsmedia is positief over de aandacht in de Memorie van Toelichting voor de positie van resultaatgenieters. Deze groep verricht werkzaamheden die niet voldoen aan de dwingendrechtelijke voorwaarden van een arbeidsovereenkomst (er is geen sprake van arbeid, loon en werken in dienst van), maar zij zijn ook geen fiscaal ondernemer. NDP Nieuwsmedia steunt het voorstel dat resultaatgenieters kunnen blijven werken op basis van een overeenkomst van opdracht. De Memorie van Toelichting noemt daarbij terecht de werkzaamheden van krantenbezorgers als voorbeeld.

In de Memorie van Toelichting wordt gesteld dat het toetsingskader van de Zelfstandigenwet expliciet niet van toepassing is op resultaatgenieters. Bij de juridische invulling van het wetsvoorstel is daar rekening mee gehouden. NDP Nieuwsmedia geeft de suggestie mee om in de Memorie van Toelichting nader toe te lichten hoe de arbeidsrechtelijke toetsing voor resultaatgenieters juridisch ingevuld is.

3. Verhouding tot wetsvoorstel Vbar

NDP Nieuwsmedia onderschrijft de analyse dat de huidige situatie rondom zelfstandigen in Nederland leidt tot rechtsonzekerheid voor zowel zelfstandigen als opdrachtgevers. Met dit initiatiefwetsvoorstel wordt gekozen voor een toetsingskader dat wezenlijk afwijkt van de Vbar. Tegelijkertijd geven de initiatiefnemers aan voorstander te zijn van de invoering van het civielrechtelijk rechtsvermoeden uit de Vbar. Daarmee bestaan er op dit moment twee wetsvoorstellen die naast elkaar lopen en deels op elkaar ingrijpen. Het is voor zelfstandigen en opdrachtgevers belangrijk om tijdig duidelijkheid te krijgen over de invulling van nieuwe zzp-wetgeving.

NDP Nieuwsmedia roept de initiatiefnemers daarom op om op korte termijn duidelijkheid te verschaffen over hun inzet voor het verdere verloop van beide wetsvoorstellen.

Tot slot wenst NDP Nieuwsmedia de initiatiefnemers succes met de verdere voortgang van het initiatiefwetsvoorstel.

Voor meer informatie:

Julian van Roermund, adviseur public affairs NDP Nieuwsmedia,
j.vanroermund@ndpnieuwsmedia.nl